

Universitätsbibliothek Wuppertal

Theokritu eidyllia, tutești mikra poēmata hex-kai-triakonta

Theocritus

Francofurti, 1553

XXVII: Dioscvri encomiasticon

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechteinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechteinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-724)

EIDYLLION XXVII.
THEOCRITI DIOSCVRI

Encomiasicon.

Eidyllion XXVII.

CAntemus pueros Leda, et Iouis ægide clari,
Castora, Pollucæq; manu clauaq; timendū,
Taurinis media insertantem brachia loris.

Cantemus bis terq; uiros, quos mascula uirtus
Extulit, è clara genitos Lacedæmone fratres,
Pignora Thesados cunctis ueneranda puella,
Humano generi qui certam ferre salutem
Sæpe solent, quum iam **Æ**st in acumine ferri.
Quorum numinibus turme seruantur equestres
Crudo sanguinei peritura fulmine Martis
Sæpius, et rapido iactata ex æquore naues,
Quando uel occiduis uel iam surgentibus astris
Incubere graues uento quassante procella,
Euertuntq; mare, et magno cum turbine fluctus
In puppim proram ue ruunt, uel deniq; navis
In quamcunq; furens partem tulit impetus illas.
Iamq; adeo rumpunt misera tabulata carinae,
Viroq; à latere antennis iam carbasa ruptis
Armaq; confectis malè pendent nautica mális.
Obduxit nox atra polum, iam grandine nimbi
Præcipitant, densisq; strepit niger umbribus ær,
Plagit et horrifonis mare flatibus omne remugit,
Omnia sternit hyems, et inexuperabilis æstus.
Vos tamen è medio demersæ sæpe profundo,

THEOCRITI

Naufragamembra ratis tranquilla redditis aure,
 Penè metu mortis torpentibus undiq; nautis.
 Tunc seu fugiunt pacata per aquora uenti,
 Rarefcent nebula, pontum lux missa serenat,
 Et iam Parrhasides depulsis nubibus urse
 Apparent, æsinosq; inter præsepe resulget
 Obscurum, factumq; notat mare nauibus aptum.
 O propere qui fertis opem mortalibus ambo,
 O equites gemini, cantores, & citharœdi,
 Pollentesq; feri certamine Martis athletæ,
 A quo principium sumamus quem carmine primū,
 Castora Pollucem ne canam? sed utrunq; canētes
 Pollucem in nostro dicemus carmine primum.

Quum Pegasea ratis patria soluiſſet ab ora,
 Dijs genitos clarosq; ferens heroas, acutis
 Cotibus horrentes Symplegadas euasiſſet,
 Ostiaq; exiſſet cani niue deuia ponti,
 Venit ad intonſos Bebrycas, tum deniq; feſſi
 Heroēs poſito tabulata per utraq; ponte
 Nauis Iaſonia, multi per littus apertum
 Egrediebantur, ſiccōq; in margine lectos
 Sternebant, manibusq; ſocos ignemq; parabant.
 Hic ſobole inſignis uariorum Caſtor equorum,
 Et Pollux ſubſuſcus aberrauere relictis
 A ſocijs, loca per deſerta & deuia luſtra
 Obſita condenſe peragranter omnia ſyluæ,
 Rupe ſub horriſona petram reperere fluentem

Fonte

EIDYLLION XXVII.

Fonte perennis aquæ, nec sædæ sordibus ullis.
 Quem prope erant alij, quorum crystallina uenis
 Argento similis turgentibus unda fluebat.
 Stabant & piceæ nutantes uertice pinus,
 Et platani latis facientes frondibus umbram,
 Et circum Herculeæ uarijs sacrata coronæ
 Populus alba comis, & coniferæ Cyparissi.
 Hinc qui gratus apum labor est, noua mella legētes
 Spirabant uario fragrantés germine flores,
 Quales uere suo uiridem tot millia campum
 Distinguunt, pinguntq; noui noua prata colores.
 Hæc loca uir multa præstans uirtute colebat
 Armorum uisu horrendus, contendere doctus
 Cæstibus, & duris contractus tempora pugnis.
 Huic pectus fuit excelso thorace rotundum,
 Durus robusti latissima tergora dorsi:
 Corpore firmus erat ceu ferreus: ultima uerò
 Magnos circa humeros extabant brachia, duris
 Fulta toris, uelut è saxis sabrefacta rotundis.
 Qualia sæpe rapax rotat aucto uortice torrens.
 Videris, ingentem possis dixisse colossū.
 Hirta tegens spoliū truculenti terga leonis,
 A summa ceruice pedes pendebat ad imos.
 Hunc prior est Pollux uerbis affatus amicis.
 Salue hospes, quis? & unde genus? quæ sunt lo POL.
 cæqui nam
 Hic habitant homines? quales? quæ nomina genti?
 Quid saluere iubes? quæ sit mihi causa salutis, AM.

THEOCRITI

- Quando uiros uideo quales non uidimus antea
POL. Sed confide, nec iniustos te crede uidere,
 Quosq; nec iniusti tales genuere parentes.
AM. Confido, nec habet quisquā mea pectora terror.
 Sed me uoce tua nec oportuit ista moueri.
POL. Moribus et seuis, et agrestibus esse uideris,
 Et qui difficili contemnas omnia fastu.
AM. Quales esse uides, tales sumus: at tua nunquam
 Vidimus, aut cupido pede regna subiumus hospes.
POL. Si uenias tamen eximij cumulare donis,
 Et dextro hospitij susceptus iure redibis.
AM. Sed neq; muneribus tu me susceperis ullis,
 Et neq; res credas nostras tibi posse parari.
POL. Percite uesanam furioso numme mentem,
 Num ne precor sterilē bibere hāc pmiseris undā?
AM. Hoc nouisse potes tunc quum cruciabere siccus,
 Et tua labra siti pendebunt arida multa.
POL. Dic precor argentio ne uelis aliaū pacisci,
 Qua possim meruisse tuum mercede fauorem?
AM. Fige pedes, intende oculos, celer unus in unum
 Tolle manus, aduersa uiro uestigia firmans,
 Pugil ut es, uestrae ne forte peperceris arti.
POL. Ergo quis est cui me iubeas concurrere castus?
AM. Me ne uides? hic pugil erit tibi proximus ipse.
POL. Num ne parata locas uenturae praemia pugnae?
AM. Tu meus ipse tuus, si uicero, habebere uictus.
POL. Cristatarum auium sunt ista similina pugnae.

Siue

EIDYLLION XXVII:

Sive auium similes igitur seu fortè leonum,
Haud alia extiterint nostræ nunc præmia pugne.

AM.

Dixerat, & concham capiens immugit, anhelò
Ore fremens Amycus: sonitu testudinis autem
Bebryces audito promisso crine comantes
Subtus inumbrantes platanos coiere uocati.

Ipse quoq; armorum præstans uirtutibus, oës
Conuocat heros: Castor Magnesidos Argus.
Qui postquam rigidis firmati pellibus artus
Armauere manus, & longis fortia loris
Membra tegebantur, tum dura cædis auaros
In medium duxere uiros: ibi plurimus ipsis
Exortus labor est, uter obuia lumina solis,
Aut uter à tergo acciperet: sed tu inclyte Pollux
Tales ingentem uicisti heros per artes.
Solis enim radijs Amyci frons tota patebat,
Et feriebantur Phæbea lumina flamma,
Ergo furens, animo aduersum tendebat in hostem
Protenfis longè manibus, plagasq; uirumq;
Acrius obseruans, cui summi robora menti
Ossea Tyndarides illato contudit ictu.
Quamq; prius tum collecta commotior ira
Aestuat, & cæstum quatiens uehementius urget
Aduersum, iam iamq; magis premit: ille trementi
Membra genu nixus, uasto stat pondere nutans.
Quo uisu horribili fremitu magnoq; tumultu
Bebryces inclamant, alia de parte fauentes

Sive

THEOCRITI

Magnanimi heroës uires clamoribus addunt
 Forti Tyndaridæ, ne forsan in arcta coactum
 Præualidis loca uiribus opprimat ille uir, ipsi
 Terrigenæ similis Tityo : sed & ipse resistens
 Fortiter amabibus terrenis cohibebat ab acri
 Impete, pennigero natus Ioue, fratre creatum
 Ipsius æquoreo, quamuis immarior esset.
 Qui quum iam grauibz plagis uelut ebrius, atri
 Sanguinis euomeret uenis manantibus undam,
 Rursus ibi ut uidere oculos sub fronte tumentes,
 Maxillasq; graui sædatis ulcere, & oris
 Vulnera contusi, magno clamore sequuntur
 Vincentem chorus heroum, tunc undiq; Pollux
 Intentans, plagasq; mimans agitabat inanes,
 Elusitq; uirum, donec iam corpore fessum
 Sensit, & hic demum castu ferit inter utrunq;
 Lumen, ubi mediæ coeunt discrimina navis,
 Et cute detracta nudauit ad intima frontem
 Ossa uirum stratus humi, terramq; supinus
 Contigit, & uirides extenditur ille per herbas.
 Nec mora consurgens postq; se in crura leuauit,
 Acrior incumbens pugnae uis mutua miscet
 Vulnera, sic duris feriebant corpora loris.
 Ipse sed incusso Bebrycum dux pectora castu
 Neglecta ceruice ferit, sed tempora plagis
 Vtraq; bellipotens Pollux immitibus urget
 Aduersi, & totos defædat sanguine uultus.

Iamq;

EIDYLLION XXVII:

Iamq; fluens toto calidus de corpore sudor
 Manabat, iamq; ex magno & de corpore tanto
 Exiguus fuit, & tantis uir inutilis armis.
 Ipse animo prestans, & uiribus alta ferebat
 Pectora Tyndarides, & membra ualentia Pollux,
 Et color huic melior fulgebat corpore toto.

Qua ratione uirum deuicerit omniuoracem,
 Nunc age Musa refer, nam tu dea singula nosti.
 Ipse alijs ex te possum percepta referre,
 Quaeq; placet tibi, quaeq; tibi memoranda uidentur
 Eloquor: ipse igitur magnum & memorabile factum
 Aedere percipiens Amycum, leuamq; prehensam
 Leuam Pollucis tenuit, sed corporis artus
 Ingentes latere à dextro ferus extulit, & se
 Obliquum obijciens ualidos surgebat in ictus.
 At Pollux caput elabens subtraxit, & inter
 Luctandum caesus in leuum tempus adegit,
 Affixitq; graui percussum uulnere, donec
 Contuso iuger efflueret de corpore sanguis.
 Verbera dehinc repetita Amyci clamantis in ora
 Ingeffit, malis dentes sonuere reuulsi.
 Nec modus oppressae faciei infligere plagas,
 Donec luxata fracta compagine male
 Considerant: iam quantus erat, quantusq; supino
 Corpore planxit humum penè exanimatus, uirasq;
 Extendens eam uoce manus reuolvente laborem
 Amplius, & subito uictum certamine fassa.

THEOCRITI

Nam prope erat dura confinia pallida mortis,
 Nec tamen indignum quicquam, nec labe notandū
 (Quāvis uictor) in hunc patrasti maxime Pollux.
 Ipse sed equorei per cœrula regni parentis
 Iuravit, sacro Neptunia numina uoto
 Testatus, sese hospitibus non amplius ullis
 Iniusum fore, non ullis in rebus iniquum.

Hactenus hæc igitur de te rex inclyte Pollux,
 Deq; tuis cecini laudes uirtutibus istas.
 Nunc te magne canam simul & tua prœlia Castor
 Tyndarida, qui flectis equos, qui dirigis hostem
 Quolibet, ærato pectus thorace coruscans.

Tyndarida gemini geminas rapuere puellas,
 Leucippo genitas geniti Ioue, quos duo cursu
 Ponē sequebantur fratres Aphareia proles.
 Leucippus quibus has desponderat ante puellas,
 Acre tuens Lynceus, & bello fortior Idas,
 Qui postquam ad tumultum uitali lumine cæsi
 Concurrere Apharei, rapidis de curribus ambo
 Desiliunt, clypeisq; cauis, & grandibus hastis
 Membra graues, acuiunt in mutua prœlia uires.

Hic nitida Castor galea caua tempora testus
 Alloquitur fratres magno clamore coæuos,

Quis furor ô uestri, animis & pectore cæci,
 Impia crudeles armare in prœlia dextras?
 Cur aliena nouo petitis connubia raptus?
 Cur tam difficiles? cur tam sine moribus estis

Humanis?

EIDYLLION XXVII.

Humanis? cur infertis fera bellæ? quid enses
 In manibus nudis? nobis Leucippus habendas
 Tradidit ipse suas æterna in sædera natus,
 Quas nuptas nobis prius omnibus esse futuras,
 Iure ratum fecit iurando. turpiter ipsi
 Et præter ius fasq; alieni sædera lecti
 Turbantes mulisq; uirum bubuq; paratis,
 Atq; alijs rebus malè corrupistis amicum,
 Atq; hæc furati connubia frivola habetis
 Muneribus: quoties uerò hæc præsentibus ipsis
 Ipse egomet dixi uobis, Non uana et inepta
 Garrulitate loquax? non hoc heroës amici
 Vos decet, ista uiris non sunt accommoda magnis
 Munera, despondere sibi, et ui ducere nuptas,
 Que sponfos habeant sibi iam cum dote paratos,
 Et Sparte populoſa, et equis memorabilis Elis,
 Et præſtans ouibus regio plena Arcados oræ
 Meſſenæq; potens, et Acheia diues, et Argi
 Et quæ Syphyiæ ſunt littora iuncta Corinthe.
 Innumerabilis ſunt hæc loca plena puellis,
 Nec naturæ opibus, nec nobilitatis egenis,
 Nec uirtute animi, quarum ſit copia uobis
 Ducere quas libeat, uobis quo nomine plures
 Eſſe uelint ſoceri, uos et ueſtriq; parentes,
 Et patrius longo proauorum ex ordine ſanguis,
 Aequatis meritis heroas laudibus omnes
 Præcipuo decore inſignes: nunc illud amici
 Deſinite, et noſtris precibus permitte iuſtum

THEOCRITI

Coniugium, uobis aliud nos inueniemus:
 Talia multa quidem uobis, & plura loquebar,
 In mare sed celeres rapuerunt omnia uenti,
 Nullaq; inutilibus parsa est mihi gratia uerbis.
 Vobis namq; ferum est & inexorabile pectus.
 Sed uel adhuc monitis parete salubribus ambo,
 Præcipue nobis patruces sanguine iuncti.
 Quod si forte magis bellum lacrymabile cordi est,
 Et discernentes odium crudele necesse est
 Tingere manantes defluxu sanguinis hastas,
 Fraterno Pollux iunctus mihi sanguine, & Idas
 Innocuas belli dextras à clade tenebunt.
 Nos duo, tu Lynceus, ego Castor, nempe minores
 Qui natu sumus, assumptis pugnabimus armis,
 Ne nimio doleant nostri mœrore parentes:
 Ex una satis esse domo si concidat unus
 Quis dubitet? reliqui socijs iucunda parabunt
 Gaudia, proq; neci missis optata tenebunt
 Connubia, & dulces celebrabunt inde Hymenæos.
 Nos decet exiguo magnum discrimine bellum
 Effugere. his dictis tacuit: quæ dixerat autem
 Non passurus erat Deus irrita dicta futura.
 Illi igitur natu maiores arma reponunt
 Ex humeris in humum iacentes, inde minores
 Profiliunt: primum proles Apharcia Lynceus,
 Oblongum quatiens clypei sub tegmine telum:
 Nec minus ingentem generosis utribus hastam
 Impiger arripuit Castor: tum uertice summo

Ambo

EIDYLLION XXVII.

Ambobus capitum criste micuere comantes.
 Principio utentes hastas grauioribus omni
 Arte laborabant, obseruabantq; notantes,
 Si qua parte cutem possent contingere nudam.
 Sed prius inflicto quam quisquam uulnere lesus
 Ingemeret, summo extremi sub acumine ferri
 Confracta cecidere haste, durisq; reflexe
 In clypeis hesere truces tum protinus enses
 Vaginis rapuere, iterum per mutua cadem
 Vulnere tentantes: pugne mora nulla petita
 Fiebat, sed adest seu iam libera Martis
 Copia, sepe ferox Apharida afflixit equina
 Tyndarides galeam crista à ceruice comantem.
 Contudit & multo spaciosum uerbere scutum.
 Multa quoq; & Lynceus oculis insignis acutis
 Cominus ense petens in Castora torfit, & illi
 Perstrinxit rigido conum mucrone rubentem.
 Illius afflixit summam tum deniq; palmam
 Castor, & è manibus gladium portantis acutum
 Excussit, leuunq; pedem subduxit. at ille
 Protinus elabiq; fuga atq; euadere tentat
 Ad patris alta sui monumenta, ubi belliger Idas
 Adhærens consanguineis spectabat in armis
 Inter se certare uiros, sed protinus illum
 Adsequitur, ferroq; ruens transfigit acuto
 Per medium latus, & medij per lubrica uentris
 Viscera: at ille cadens nutanti poplite terram
 Contigit, atq; ipsi circum cana tempora somnus

THEOCRITI

Ferreus incubuit, leihæam lumina noctem
 Clausa trabunt, sed et haud alium fuit amplius illū
 Ad patrios uisura focos dulcesq; penates
 Laocoossa parens Hymenæia sacra parantem.
 Nam patris è tumulto extantem Messenius Idas
 Corripiciens statuam fuit emissurus in hostem
 Autorem necis, atq; ulturus funera Lyncei.
 Sed tulit auxilium correpto Iuppiter illi
 Marmore decusso è manibus. tum fulminis ipsum
 Igibus exustum uiolentis perdidit Idam.

Pectora sic bello fortissima Tyndaridarum
 Impetere haud facile est, sortes è fortibus ipsos
 Victoresq; satos, uos ò clarissima Ledæ
 Progenies saluete, meiq; ante omnia laudem
 Versibus aspirate bonam, quicunq; poëta
 Musica sacra colunt, isto sunt nomine chari
 Tyndaridis Helenæq; alijsq; heroibus, altum
 Quicunq; euertere potentibus ilion armis,
 Auxiliumq; tibi iustum Menelaë tulerunt.
 Aeternum decus ò reges & nomina uobis
 Immortalia perfecit diuinus Homerus,
 Dum canit atq; urbem Priami nauesq; Pelasgas,
 Iliacas simul pugnas, dum laudat Achillem
 Infractam belli turrim, sed & hæc ego uobis
 Carmina, Musarum blandissima munera, canto.
 Quælia & hæc præstant, et fert mea parua facultas,
 Talia sponte fero, pulcherrima munera magnis
 Carmina sunt, nec honor dijs carmina gratior ullis.

Theon